

Priskurant å konstgjorda gödningsämnen m. m - 1

J. Cowan-Nyberg & c:o

Vardagstryck Affärstryck
1800-tal 8:o

National Library
of Sweden

Ekön.
Handel.
Priskur.
(Br.)

Postadress:
J. Cowan-Nyberg.
Umeå.

Telegrafadress:
Nyberg.
Umeå.

Priskurant

(utan förbindelse)

för

våren 1892

å

Konstgjorda Gödningsämnen

(f. d. Länsagronom Adolf Berglunds blandningar)

från

J. Cowan-Nybergs lager i Umeå

jemte

Brugsanvisning

för desamma.

Gödningsämnenas tillblandning står under kontroll af
Länskemisten i Umeå, Herr Lektor N. Pahl, som tillika
dessförinnan uttager generalprof af och undersöker de
enkla gödningsämnen.

VICTOR PETTERSON, STOCKHOLM.

PRISKURANT.

Märke.		Innehåller pr 100 kg.			Pris pr 100 kg. Kronor.
		Qväfve. kg.	Fosfor- syra. kg.	Kali. kg.	
Sammansatta gödningsämnen.					
N:o 1:A	Ammoniak-fosfat (tidig).....	11.—	14.—	—	24.—
N:o 1:B	D:o d:o (sandjord).....	10.—	14.—	—	23.—
N:o 1:C	D:o superfosfat (lerjord)...	9.5	12.5	—	23.—
N:o 2:A	Ammoniak-fosfat (tidig).....	8.0	18.6	—	22.—
N:o 2:B	D:o d:o (sandjord).....	7.3	18.6	—	21.—
N:o 2:C	D:o superfosfat (lerjord)...	6.6	16.6	—	21.—
H	Hvitmossogödsel (sen).....	6.6	10.—	10.—	22.—
M:1	Myrgödsel (tidig).....	0.7	15.—	16.—	16.—
M:2	D:o (sen).....	0.7	16.6	16.—	18.—
Enkla gödningsämnen.					
S	Svafvelsyrad ammoniak.....	19.5—20	—	—	30.—
C	Chilisalpeter.....	15.5	—	—	22.—
N	Ångprepareradt benmjöl.....	2—2.5	27—30	—	13.50
W	Thomas-fosfat.....	—	17—20	—	5.75
A	18 % superfosfat.....	—	18	—	12.—
B	Bensuperfosfat.....	1—1.5	25	—	14.—
K	Femfaldt koncentreradt kalisalt..	—	—	47—50	18.25
Släckt kalk (Gotlands) från magasin ..... pr hl.					1.25
D:o d:o » direkt » fartyg ..... » »					0.95
Osläckt d:o » » » d:o ..... » »					2.—
D:o d:o » i fotogénkäril d:o (inberäknadt käril) ..... » fat					5.—

100 kg. är lika med 11 lisp. och 15 skålp. samt 85 1/2 kg. lika med 10 lisp.

Försäljningsvilkor och Garanti.

Betalningsvilkor äro: per kontant liquid, fria säckar och fritt ombord i Umeå. Dock kunna kända, säkra köpare erhålla kredit emot 5 % årlig ränta eller på tid mot vexelaccept och och ränta, ifall sådan öfverenskommelse träffas vid requisitionen.

Afsändningen sker på reqvirentens räkning och risk och ombesörjes assurans *endast om sådan föreskrifves*. För skada eller undervigt, som genom vårdslös behandling af säckarne eller faten möjligen kan uppstå under transporten, ansvaras icke. Sker försändelsen med ångbåt, förses hvarje säck med emottagarens adress å en »träflår».

gårdsgödsel. För rotfrukter och för öfvergödning af gräsvall.
100—200 kg. pr tunnland.

M:1. Myrgödsel användes tidigt om våren på en grundare, bättre och väl förmultnad, till färgen nästan svart myrjord, d. v. s. å *all sådan jord, som lemnat eller lemnar skörd af myrfoder. 100—150 kg. pr tunnland.*

M:2. Myrgödsel användes kort före sådden på samma jord som föregående. *100 kg. pr tunnland.*

S och C. Svafvelsyrad ammoniak och chilisalpeter användes om våren, kort före växtligheten börjar, till öfvergödning af gräsvallar och rågfält, hvilkas utseende gifva anledning till befarande af klena skördar. Svafvelsyrad ammoniak bör aldrig användas på kalkfattig jord. Mängd af hvarje sort enbart *50—100 kg. pr tunnland.*

N. Ångprepareradt benmjöl användes vid jordens igenläggning till gräs; bör då blandas tillsammans med råstampadt benmjöl samt för myrjord äfven med femfaldt koncentreradt kalisalt. Användes vidare tidigt om våren på sandjord tillsammans med ladugårdsgödsel för frambringandet af mogen skörd af korn eller hafre. *100—300 kg. pr tunnland.*

W. Thomasfosfat användes på samma sätt som ångprepareradt benmjöl samt företrädesvis på kalkfattig jord. *400—600 kg. pr tunnland.*

A och B. 18 % superfosfat och bensuperfosfat användes kort före sådden på lerjord tillsammans med ladugårdsgödsel för frambringandet af mogen skörd af korn eller hafre. *100—200 kg. pr tunnland.*

Kalk bör utströs på åkern om hösten och till en mängd af *10—20 tunnor* på tunnlandet.

I. Mängden af gödningsämne, som häröfvan är angifven för hvarje sort, är beräknad för en medelskörd från ett tunnland jord i någorlunda god växtkraft. Är jorden mycket dålig och utsugen eller önskas en god eller mycket god skörd måste man således gödsla starkare, än hvad som är angifvet. I allmänhet bör man gödsla rikligt, ty *inga skördar äro så dyra som dåliga.*

I. Tiden för användandet är likaledes i det föregående angifven för hvar och en sort. Med tidigt om våren menas så fort snön tinat bort och kälén lossnat *3—2 tum. De tidiga*

sorterna verka säkrast och böra för den skull föredragas framför de sena. Skall gödningsämnet användas sent måste näringsämnen i detsamma vara lättlösliga.

III. Sättet för användandet. Hvarje gödningsämne utblandas med hälften eller lika mycket grof och fuktig sand eller sågspån hvarvid tillses, att alla klumpar väl sönderdelas. På det fältet må blifva jemt gödsladt, delas blandningen i 2:ne delar, hvaraf den ena hälften utströs från ett håll och den andra från motsatt håll. Om fältet har ett mycket lutande läge bör gödningsämnet nedharvas omedelbart efter sedan det blifvit utsådt; i alla andra fall är särskild nedmyllning af detsamma obehöflig. Vid öfvergödning af gräsvall bör fältet, omedelbart efter sedan gödningsämnet utsåts, öfverharvas med en jernpinneharf.

IV. Konstgödsel bör användas:

- 1:o särskildt till frambringande af grönfoder för att genom dettas uppställning rikta det naturliga gödselöfverflödet;
- 2:o å myrmarker med god tillgång på mylla;
- 3:o efter upplöjd vall, för att året efter denne är ristad frambringa en god hafre eller grönfoderskörd. Först året här efter, då gräsroten blifvit mörare, bör jorden trädas.

V. Konstgödsel bör *icke* användas:

- 1:o flere år å rad å ler- och sandjord med ett tunnt matjordslager. Å sådan jord bör uteslutande naturlig gödsel användas.
- 2:o å allt för ofullständigt afdikade fält.
- 3:o å mycket djupa, oförmultnade mossar samt å all sådan jord, som innehåller s. k. fjederalun eller »sälta» med mindre än att dessa först blifvit kalkade.

För erhållande af passande gödningsämne torde motstående pappersblad frånskiljas och de derå uppsatta frågorna så noggrannt som möjligt besvaras samt derefter i god tid insändas antingen till närmaste återförsäljare, om gödningsämnet skall tagas genom denna, eller till undertecknad, om det skall tagas direkt från Umeå.

Umeå i Januari 1892.

J. Cowan-Nyberg.

Vid **requisition** behöfver endast uppgifvas det i priskuranten utsatta märket för hvarje sorts gödningsämne. Om dervid ej särskildt angifvits för tidigt eller sent användande, afsändes det för årstiden mest passande.

Förfrågningar besvaras omgående och kostnadsfritt. *Angående valet af gödningsämnen bör frågeformuläret i slutet af priskuranten ifyllas och derefter, för att blifva tillförlitligt besvaradt, helst insändas till undertecknad (J. Cowan-Nyberg, Umeå).*

Expedieringen af ingångna order utföres skyndsamt med största omsorg.

Hos återförsäljarne äro priserna, endast med tillägg af frakt och transportkostnader från Umeå, *desamma som uti priskuranten.*

Hvarje säck är, till skydd mot förfalskning och märkenas utplåning, **försedd med 3:ne blyplomber**, å hvars ena sida står *gödningsämnets märke* och å den andra »*J. Cowan-Nyberg, Umeå*».

Gödningsämnena innehålla växtämringsämnena i mesta möjliga koncentrerade form, äro af allra bästa i handelen tillgängliga **qualité och tillblandas i öfverensstämmelse med jordarternas behof af olika växtnäringsämnen.**

För angifven halt garanteras, men då denna kan variera i olika delar af ett och samma parti, förbehåller jag mig $\frac{1}{2}$ procent analysspelrum. *Verklig underhalt ersättes i förhållande till det debiterade priset*, hvarvid förekommande öfverskott af ett ämne i proportion beräknas som ersättning för underhalt å ett annat och således att 1 % kväfve, 3 % fosforsyra och 4 % kali hafva samma värde.

Analysering och kontrollering.

Önskar köparen genom kemisk undersökning kontrollera gödningsämnenas halt, skall han i närvaro af 2:ne trovärdiga och kända personer antingen vid inlastningen eller genast vid framkomsten deraf uttaga prof och iakttages dervid, att ur hvarje säcks midt en handfull uttages.*) De erhållna prof-

*) Vid proftagning torde noga tillses, att prof från gödningsämnen med olika innehåll *icke* sammanblandas. Säckar, som under transporten skadats eller befinnas fuktiga eller våta, sättas å sido och få dessa ej tagas med i räkning vid generalprofs uttagande.

verna från hvarje säck af samma sort blandas noga, hvarvid *alla klumpar väl sönderdelas* och påfyllas med det sålunda erhållna generalproffet tre väl torra glasflaskor, som tillkorkas, förseglas och under förseglingen förses med en lapp innehållande uppgift om partiets storlek och garanterad halt, dagen då provet uttages samt vittnenas egenhändiga underskrifter. *Två af dessa flaskor insändas genast till undertecknad* och den tredje till den kemist köparen sjelf väljer. Skulle den derpå erhållna analysen visa underhalt, förbehåller jag mig rättighet att sända de mig tillsända profven till andra kända kemister för kontrollanalys.

Försummar köparen att på anfördt sätt uttaga provet eller ock att insända de två nämnda profflaskorna, fästes ej afseende vid af honom företedd analys. Liquiden anställes på angifvet sätt, oberoende af kontrollanalyserna och regleras möjligen uppstående skilnad å fakturan kontant, genast då analyserna blifvit färdiga.

Bruksanvisning.

N:o 1:A. Ammoniak-fosfat användes tidigt om våren på sämre ler- och sandjord med dålig växtkraft. *100—150 kg. (1—1½ säck) pr tunnland.*

N:o 1:B. Ammoniak-fosfat användes kort före eller samtidigt med sådden på sämre sandjord. *100—150 kg. pr tunnland.*

N:o 1:C. Ammoniak-superfosfat användes kort före eller samtidigt med sådden på sämre lerjord. *100—150 kg. pr tunnland.*

N:o 2:A. Ammoniak-fosfat användes tidigt om våren på bättre ler- och sandjord i god växtkraft. *100—150 kg. pr tunnland.*

N:o 2:B. Ammoniak-fosfat användes kort före eller samtidigt med sådden på bättre sandjord. *100—150 kg. pr tunnland.*

N:o 2:C. Ammoniak-superfosfat användes kort före eller samtidigt med sådden på bättre lerjord. *100—150 kg. pr tunnland.*

H. Hvitmossegödsel användes kort före eller samtidigt med sådden på en djupare sämre och ofullständigt förmultnad, rödaktig myrjord, eller med andra ord *å all sådan jord, som icke lemnat eller lemnar skörd af myrfoder* och som gödslad med latrin (folkspillingning) lemnat bättre skörd än efter ladu-

noga, hvarvid
et sålunda er-
om tillkorkas,
p innehållande
dagen då pro-
skrifter. *Två*
ch den tredje
derpå erhåll-
rättighet att
kemister för

ttaga provvet
rna, fästes ej
den anstalles
och regleras
t, genast då

ären på sämre
0 kg. (1—1½

ller samtidigt
pr tunnland.

före eller sam-
kg. pr tunn.

ären på bättre
pr tunn.

ller samtidigt
pr tunnland.

före eller sam-
kg. pr tunn.

samtidigt med
t förmulnad,

dan jord, som

som gödslad
än efter ladu-

Q
v
a
r.
r.

F
r
å
g
o
r.
r.

11. Die ...

12. Die ...

13. Die ...

14. Die ...

15. Die ...

16. Die ...

17. Die ...

18. Die ...

19. Die ...

20. Die ...

F O R M

1 8 7 1

Frågor.

Svar.

1. Är jorden fullständigt afdikad? (ja eller nej).
2. Innehåller den fjederalun, s. k. sälta?
3. Jordslag? (Mullfattig eller mullrik lerjord; mullfattig eller mullrik sandjord; blandad ler- och sandjord; svart och väl förmultnad eller brunaktig och oförmultnad myrjord).
4. Hvaraf består botten? (lera eller sand).
5. Är jorden i dålig (skrin) eller i god växtkraft?
6. Växer det björnmossa på densamma?
7. Har den blifvit kalkad och med huru många tunnor pr tunnland?
8. Har jorden någon gång varit gödslad med latrin (menniskögödsel) och har skörden då blifvit rikare än efter ladugårdsgödsel?
9. Har konstgödsel förut användts till samma jord?
10. Hvilken sort? Huru mycket pr tunnland? För hvilken växt? Med hvad verkan? (god eller dålig).
11. Hvilken växt odlades sist å fältet? (Hafra, korn, råg, gräs eller potatis)
12. Var skörden god, medelmåttig eller dålig?
13. Hvilken växt skall nu odlas?
14. Hvilken växt skall derefter odlas?
15. Skall denna skördas till grönfoder eller mogna?
16. Huru stor jordyta skall begödslas? (Om ej tunnland kan uppgifvas så uppgif endast tegernas antal, längd och bredd eller utsädesmängden).
17. Skall hel eller half gödning med ladugårdsgödsel användas på samma gång eller enbar konstgödsel?
18. Skall gödningsämnet användas tidigt eller sent?
19. Hur många säckar åstundas? (för rik eller medelmåttig skörd).
20. Skall gödningsämnet sändas med ångbåt, (assureradt eller oassureradt) järnväg eller häst och till hvem för vidarebefordran?

.....
(Köparens namn).

.....
(Köparens postadress.)

Postadress:
Dnr. 171
J. Gorn-NT

Kon

Gödni
Länsk
desstfö